

Sorvaslahden hoitokalastuksen tulokset ja jatkoajatuksia

Punkalo 1.7.2026

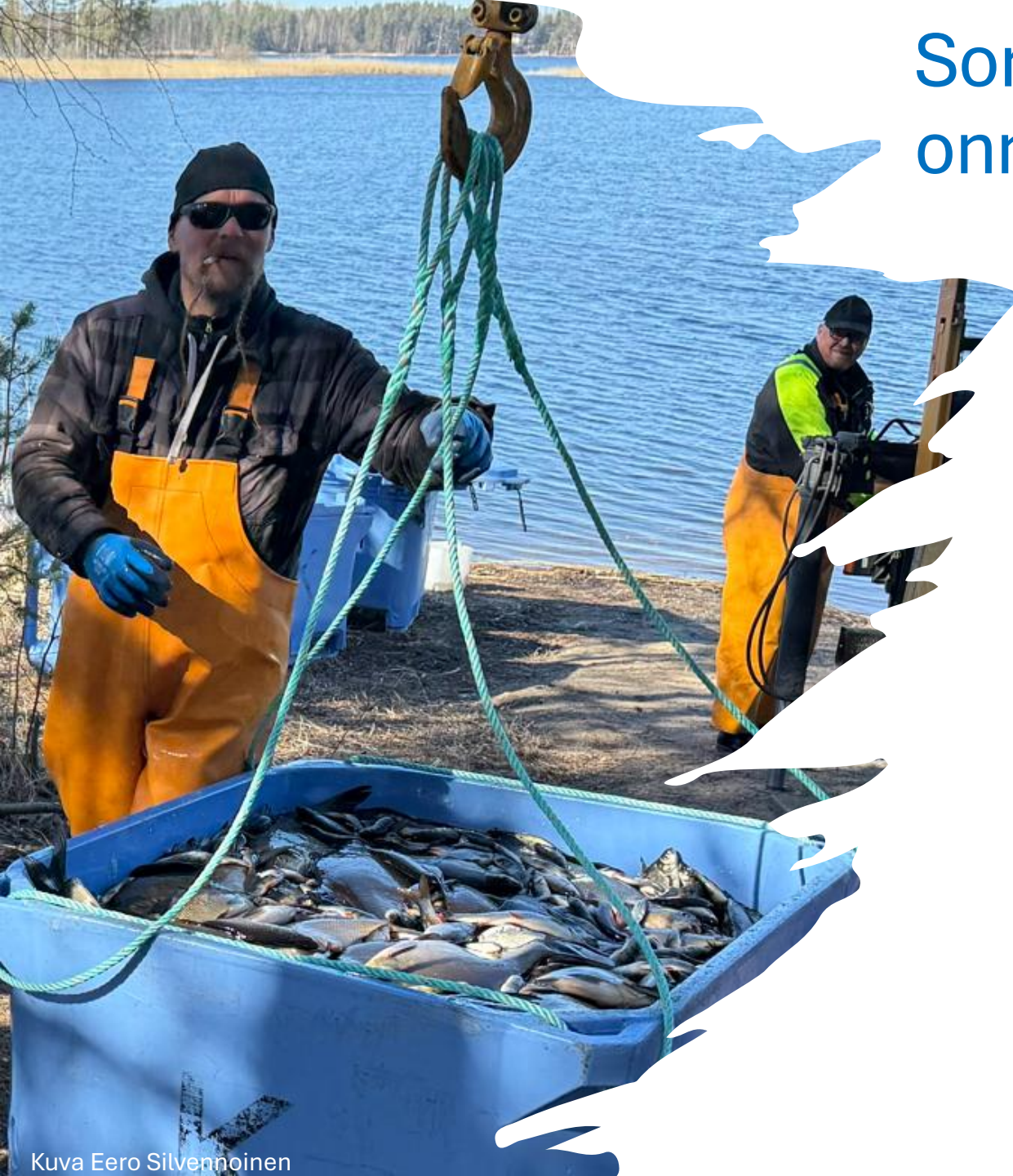
Eero Silvennoinen
Etelä-Puruveden osakaskunnan hoitokunnan jäsen, TkT

Kuva Eero Silvennoinen

Hoitokalastustilaisuuden ohjelma 1.7.26

- Sorvaslahden hoitokalastuksen tulokset ja jatkoajatuksia
 - *Eero Silvennoinen, Etelä-Puruveden osakaskunnan hoitokunnan jäsen*
- Itäisen Pihlajaveden tilanne ja suunnitelmia
 - *Ari Leskelä, Itäisen Pihlajaveden osakaskunnan sihteeri*
- Hanketyöllä vesienhoitoa edistämässä
 - *Heidi Valta, vesistöasiantuntija, Itä-Suomen elinvoimakeskus*
- Itä-Suomen kalaleaderin esittely ja rahoituksen tietoisuus
 - *Tea Nousiainen, aktivaattori, SavonLuotsi Leader ry*
- Keskustelua tuloksista, rahoituksesta ja hoitokalastuksen jatkosta
- Valokuvanäyttelyn avaus.

Sorvaslahden hoitokalastus on onnistunut hyvin 2025 ja 2026

- Saalis yhteensä **34.200** kiloa
- Saalis hyödynnettiin ruokakäytössä, elintarviketeollisuudessa ja biokaasun tuotannossa
- Aktivoitiin asukkaita ja rinnakkaishankkeita
 - Kaloja on voinut noutaa ilmaiseksi
- Noin 10 kiinteistöä käynnisti niittoja ja rantojen kunnostusta 2025 ja työt jatkuvat
- Rinnalla Saimaan vesiensuojeluyhdistyksen (SVSY) hanke 2026-2027 (valuma-aluelähtöinen, mukana niittotarveselvitys, haukikosteikot ym.)
- Yhteenveto Hankkeet | Etelä-Puruveden osakaskunta
- Suunnitelma on, että hoitokalastus jatkuu 2027 SVSY-vetoisena hankkeena (hakemus jätetty).

Sorvaslahden hoitokalastus tavoitteet

- Vaikuttaa positiivisesti Sorvaslahden ekologiseen tilaan poistamalla särkikaloja ja siten lisäämällä petokalojen osuutta
- Hyödyntää saalis mahdollisimman hyvin mm. raaka-aineena biokaasun tuotannossa, elintarviketeollisuudessa ja ruokakäytössä
- Saada tietoa kalaston rakenteesta ja kalojen liikkumista
- Arvioida kaupallisen kalastuksen mahdollisuuksia

Kalastajana Järvikalastus Turtiainen

Rahoittajat: Etelä-Savon ELY-keskus, Etelä-Puruveden osakaskunta sekä Jari ja Kirsti Laamanen.

Tarkennetut tavoitteet 2026

- Kalastaa mahdollisimman paljon särkikaloja (ja mahdollisimman vähän petokaloja)
 - Edelleen 15000-20000 kiloa vuodessa
 - Peto- ja arvokalat vapautetaan
- Parantaa saaliin hyödyntämistä elintarvikekäytössä ja ruokakalana
 - Saalista jaetaan edelleen ilmaiseksi
- Tarkentaa dokumentointia ja raportointia
 - Hoitokalastuksen kuvaus ja valokuvanäyttely
- Suunnitella vuoden 2027 toiminta ja jatko.

Viestinnässä korostetaan hyödyntämistä ja puhutaan roskakalojen sijaan särkikaloista, jätelaitoksen sijaan biokaasulaitoksesta ja jätteen sijaan raaka-aineesta.

Rysien paikat 2026

Kalastus alkoi 11.4. kolmella rysällä (punaiset nuolet)

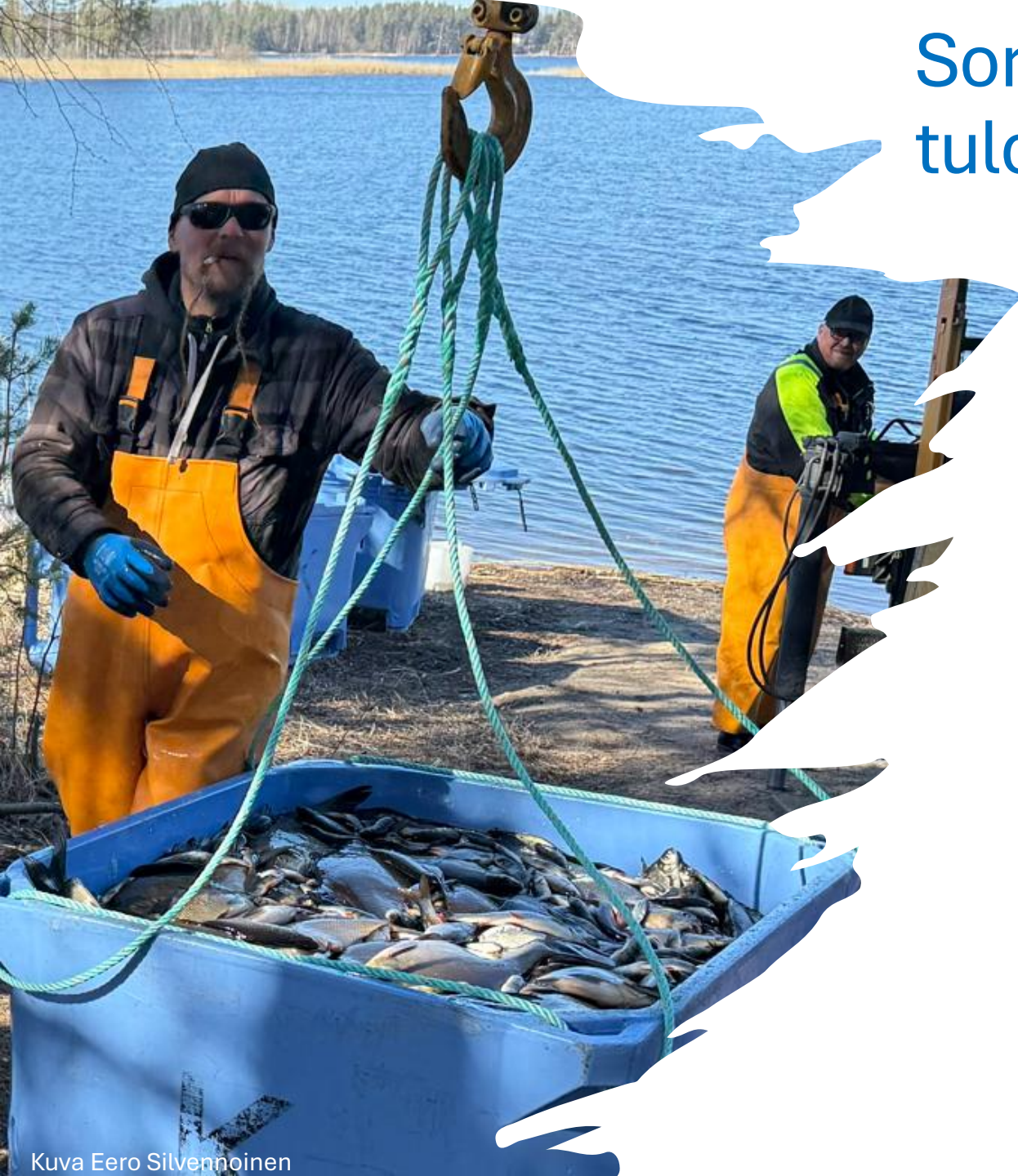
- Paikat valittiin kalastoraportin ja 2025 kokemusten perusteella
- Suusalmi (rysät 1 ja 2)
- Ristiniemestä pohjoiseen (rysä 3)
- Suusalmessa neljäs rysä (4) 22.4. – 6.6.

Matala veden korkeus rajoitti edelleen hoitokalastusrysien käyttöä erityisesti Saunasaaren eteläpuolella.

Kuva Eero Silvennoinen

Sorvaslahden hoitokalastus 2026 - tulokset

- Saalis 11.4.-22.6.26 oli yhteensä 16.000 kiloa
 - Särkikaloja noin 77% (salakoita 33, lahnoja 23 ja särkiä 20%)
 - Peto- ja arvokalat on laskettu takaisin järveen
- Suurin hyöty on särkikalojen vähentäminen ja petokalojen osuuden kasvattaminen
- Kalojen poistaminen parantaa ravintoketjuja, vähentää fosforia ja vaikuttaa veden laatuun ja kirkkauteen.
- Esim. 15.000 kiloa kalaa
 - Poistaa 120–150 kiloa fosforia
 - Vastaa noin 20 hehtaarin ruokokasvien poistoa, eli rantaviivana 20 km matkalta ruovikkoa pois 10 metrin leveydeltä
 - 1 g fosforia vastaa kilo levää
- Aktivoitiin asukkaita hyödyntämään saalista ruoka- ja syöttikaloina
- Sorvaslahti on kutualuetta, hoitokalastus vaikuttaa muuallekin Puruveteen.

Mitä kaloja ja milloin 2026?

Ahvenia

Särkiä

Salakoita

Pieniä ja
isoja lahnoja

Myös säyneitä,
ruutanoita, sorvia,
muikkuja ja
yksittäisiä suutareita.

Päivä	Rysiä	Kokonaissaalis	Saalis/päivä	Särkika- lojen osuus	Särkikalojen paino	Sala- koiden osuus	Salakoiden paino	Lahnojen osuus	Lahnojen paino	Isojen lahnojen paino
15.4.	3	1500	375	50	750			20	300	60
19.4.	3	2000	500	40	800			20	400	100
22.4.	3	1400	467	30	420				20	
25.4.	4	600	200	60	360			20	120	100
30.4.	4	700	140	80	560	30	210	20	140	40
3.5.	4	2300	767	87	2001	60	1380	13	299	100
6.5.	4	2000	667	95	1900	50	1000	30	600	200
9.5.	4	1100	367	100	1100	70	770	10	110	20
12.5.	4	1000	333	100	1000	70	700	10	100	50
15.5.	4	400	133	100	400	80	320	0	0	30
18.5.	4	400	133	100	400	60	240	10	40	30
21.5.	4	400	133	100	400	30	120	30	120	20
25.5.	4	200	50	100	200	50	100	20	40	20
6.6.	4	300	27	100	300		0	100	300	20
8.6.	3	400	200	100	400		0	100	400	100
11.6.	3	600	200	97	582	3	18	90	540	150
16.6.	3	400	80	100	400	60	240	40	160	
22.6.	3	300	50	100	300	80	240	20	60	
Yhteensä		16000		77	12273	33	5338	23	3749	1040

Salakoiden määrä ja osuus suurin sekä 2026 että 2025
Lahnojen määrä ja osuus selvästi suurempi 2026 kuin 2025
Särkien määrä ja osuus 2026 pienempi kuin 2025
Ahvenien määrä ja osuus selvästi suurempi 2026 kuin 2025.

Mitä kaloja ja milloin 2025?

Särkiä

Salakoita

Isoja lahnoja

Pieniä lahnoja

Myös ahvenia,
säyneitä, ruutanoita,
sorvia, muikkuja ja
yksittäisiä suutareita.

Päivä	Rysiä	Kokonaissaalis	Saalis/päivä	Särkika- lojen osuus	Särkikalojen paino	Sala- koiden osuus	Salakoiden paino	Lahnojen osuus	Lahnojen paino	Isojen lahnojen osuus	Isojen lahnojen paino
28.4.	4	800	800	95	760	0	0	3	24	3	25
1.5.	4	1800	600	85	1530	0	0	3	54	3	50
3.5.	4	1600	800	90	1440	0	0	5	80	5	75
7.5.	4	900	225	85	765	15	115	2	18	2	20
10.5.	4	1800	600	90	1620	60	972	2	36	2	30
13.5.	4	1300	433	96	1248	80	998	2	26	2	20
15.5.	4	1800	900	96	1728	80	1382	1	18	1	20
17.5.	3	1300	650	90	1170	70	819	10	130	4	50
20.5.	4	1100	367	90	990	60	594	20	220	2	20
22.5.	4	500	250	85	425	50	213	5	25	0	2
26.5.	4	500	125	95	475	90	428	3	15	2	10
30.5.	4	400	100	96	384	90	346	3	12	3	10
31.5.	4	300	300	95	285	90	257	0	0	0	0
2.6.	4	650	325	97	631	60	378	35	228	31	200
5.6.	4	1000	333	100	1000	50	500	50	500	30	300
8.6.	4	700	233	95	665	70	466	20	140	20	140
11.6.	3	450	150	90	405	20	81	50	225	0	2
14.6.	3	300	100	90	270	30	81	30	90	0	0
18.6.	3	500	125	80	400	0	0	60	300	2	10
22.6.	3	200	50	80	160	10	16	50	100	10	20
27.6.	3	300	60	90	270	0	0	80	240	0	0
Yhteensä		18200		91	16621	42	7644	14	2481	6	1004

Muita tuloksia

- Elohopeanäytteet 2025
 - Sorvaslahden ahvenet erinomaisia ruokakaloja
- Ari Leskelän iänmäärittelykset Sorvaslahden ahvenille 2026: Näytteen perusteella ahvenet eivät ole kääpiöityneitä tai kääpiöitymässä, vaan kasvunopeus on varsin hyvä.
- Yhteisöllisyys, aktivoi muutakin toimintaa
- Valokuvanäyttely ja video hoitokalastuksesta
- Rinnakkaishankkeita käynnissä
- Julkisuus: Etelä-Savon vesienhoitoverkosto, Puruvesi, Itä-Savo, Facebook Punkaharjulaiset.

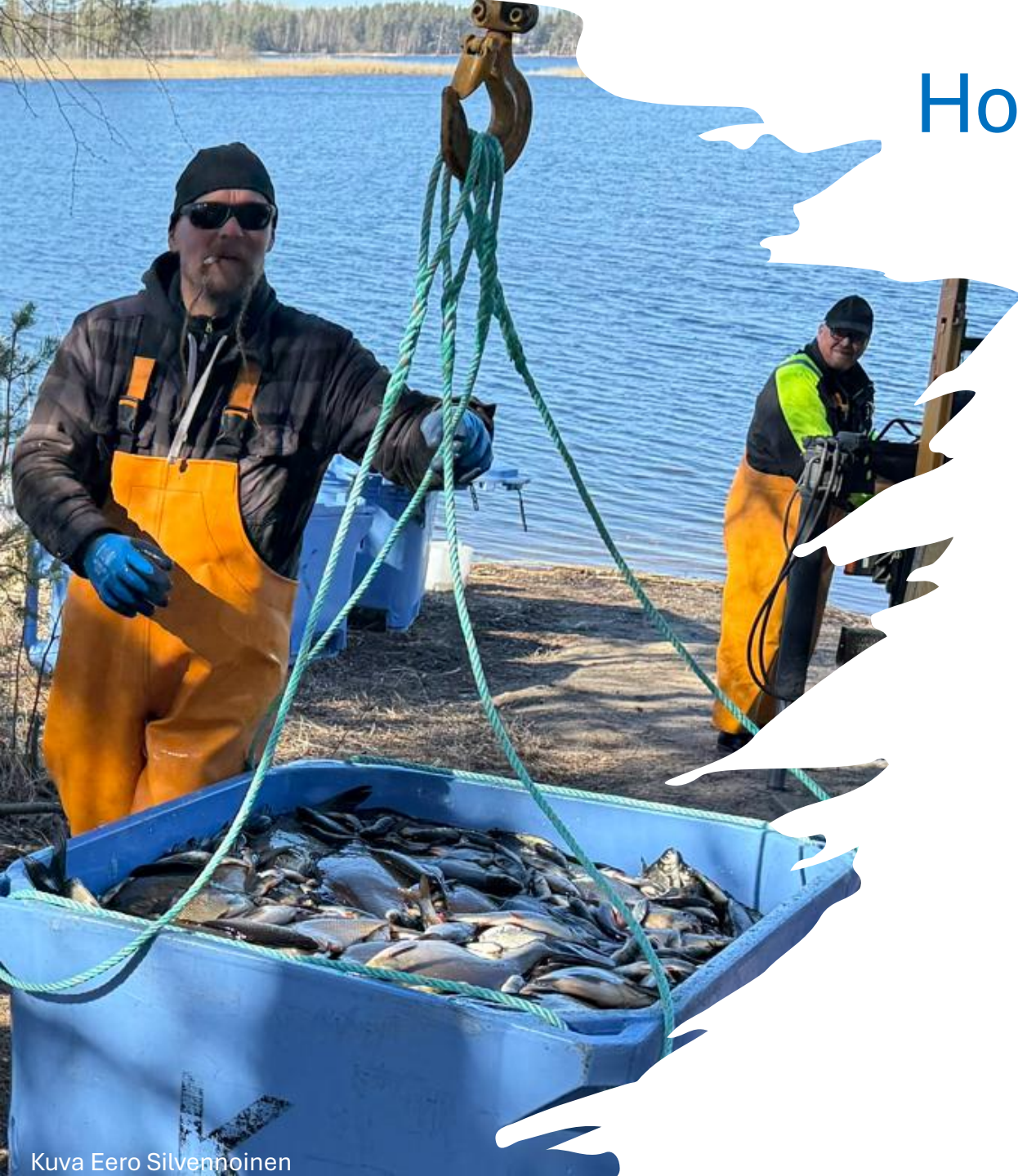
Kaupallinen kalastus?

- Tässä hyvin karkea arvio
- Mitä kaloja?
 - Isoja lahnoja n. 6% saaliista sekä 2025 että 2026
 - Kumpanakin kesänä noin 1000 kg
 - Salakoita syöttikaloiksi
 - Ahvenia, isot vapautettiin
 - Haukia ei kalastettu.
- Saaliin arvo?
 - Kalajalostamo Lappeenrannassa
 - Ruokakaloja jaettiin yli 1000 kg
 - Pakastetut syöttisalakat maksavat lähes euron/kpl
 - Ehkä 15.000 – 20.000 euroa vuodessa?
 - Suomen Kalastuslehti v. 1914, Sorvaslahden lahnasaaliin arvo keväällä oli noin 3000 mk
 - Nykyrahassa 14.256 euroa.

Hoitokalastus 2027 ja jatkoa

- Tarvitaan kolmevuotinen hoitokalastus
- Ruoka- ja elintarvikekäytön lisääminen
- Vältetään ahvenien kalastusta
- Kalastuspaikat ja rysien määrä?
 - Saunasaaren eteläpuoli
- Kaupallinen kalastus?
- Huoltovarmuus?
- Yhteistyö ja kokemusten jakaminen?
- Hoitokalastuksen jälkeen uusi kalastorakennetutkimus (2027 jälkeen)?
- Kuhan istutus, kannattaako harkita?

Sorvaslahden vesienhoito

- Jatkuvuuden varmistaminen
- Hoitokalastuksen lisäksi tarvitaan muutakin vesienhoitoa
 - Järviruokojen niitot ja rantojen kunnostus
 - Valuma-alueiden kunnostus ja kosteikkojen rakentaminen
- Rinnakkaishankkeita
 - Omaehtoisen rantojen kunnostukset ja niitot jatkuvat, noin 10 kiinteistöä aloitti niitot 2025
 - Valuma-alueelähtöinen Saimaan vesiensuojeluyhdistyksen hanke 2026-2027
 - Kokonaisuus toteuttaa hyvin kalatalousalueen suunnitelmassa Sorvaslahtea koskevia pääkohtia (Etelä-Savon ELY-keskus taulukko s. 42)
- Edistetään Sorvaslahden moninaiskäyttöä.

Sorvaslahti – tavoitteita

- Monipuolinen ja aktiivinen virkistys- ja hyötykäyttö
- Järven ekologinen tila on hyvä
- Kalakanta on tasapainoinen
- Omatoimista rantojen kunnostusta ja vesienhoitoa jatkuvasti.

Parhaat kiitokset yhteistyöstä!

- Markku Turtiainen, Järvikalastus Turtiainen
- Kirsti Lehto, Punkasalmen Helmi ja Etelä-Puruveden osakaskunta
- Minna Silvennoinen, Etelä-Puruveden osakaskunta
- Tarmo Kosonen, Etelä-Puruveden osakaskunta
- Matti Pukkila, Etelä-Puruveden osakaskunta
- Pekka Sojakka, Lupa- ja valvontavirasto (aiemmin ELY-keskus)
- Lasse Hämäläinen, Elinvoimakeskus (aiemmin ELY-keskus)
- Christa Luukkonen ja Sari Aaltonen, SVSY, rinnakkaishanke
- Raija Tynkkynen, kuvaus ja video
- Monia muita henkilöitä eri organisaatioissa ja rooleissa
- Rahoittajat: ELY-keskus, Etelä-Puruveden osakaskunta sekä Jari ja Kirsti Laamanen
- Kalojen noutopaikkana olleen rannan käyttö: Tornator.

Lisätietoja <https://etela-puruvesi.fi/vesienhoito/hankkeet/epsorva@outlook.com>

Kuva Eero Silvennoinen

Valokuvanäyttely

- Kuvia ja video hoitokalastuksesta esillä Punkalossa 1.7. - 31.8.2026
- Kuvaajana Raija Tynkkynen
 - 33 vuotta biologian ja maantiedon opettajana
 - Harrastanut valokuvausta erityisesti ulkomaan matkoilla ja monissa juhlissa
 - Käyttänyt kuvia opetusmateriaaleissa ja erilaisissa tilaisuuksissa
 - Valokuvanäyttelyitä eri teemoista eläkepäivien ratoksi.
- Tietävästi vastaavaa ei ole tehty aiemmin
- Joitain [kuvia ja video](#) Etelä-Puruveden osakaskunnan verkkosivuilla.